

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 5

Yhdyskuntarakenteen seurantatiedon raportointi: Kantakaupunki ja Pohjois-Tampere

TRE:2048/00.01.03/2023

Valmistelija / lisätiedot:

Hastio Pia

Valmistelijan yhteystiedot

Johtava erikoissuunnittelija Ulla Lautaoja, puh. 040 171 5459 ja ja erikoissuunnittelija Maria Seppälä, puh. 040 653 4915, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntarakenteen seurantatiedon raportointi Kantakaupungin ja Pohjois-Tampereen osalta merkitään tiedoksi.

Perustelut

Yleiskaavoitus kokoaa Kaupunkiympäristön tilanneseuranta - nettisivustolle ajantasaista tietoa kaupunkiympäristön kehityksestä ja nykytilasta Tampereella. Tietoa tarvitaan tulevaisuuden suunnittelun ja päätöksenteon tueksi Tampereen kestävä ja laadukkaan kasvun varmistamiseksi. Tietosisältöä voidaan hyödyntää strategian seurannassa ja yleiskaavatyössä ja lisäksi se palvelee kestävästä kaupunkikehityksestä ja omasta elinympäristöstään kiinnostuneita.

Vuoden 2023 lopussa uutena tietona julkaistiin Viher- ja virkistysalueiden seuranta -sivu. Verkkosivulla kerrotaan tietoa viher- ja virkistysalueiden kaavatilanteesta ja määrästä Tampereen kantakaupungissa. Lisäksi on valmisteltu urbaaniin kävelyyn liittyvän mittarin kehittämistä ja pohjustustyöstä sekä aikaisemmin tuotettu näkymä kaupunkirakenteen sekoittuneisuuden kokonaistilanteesta vuoden 2023 lopussa.

Kaupunkistrategia velvoittaa sovittamaan yhteen kasvavan ja kestävä kaupungin haasteita, parantamaan luonnon monimuotoisuuden tilaa ja ottamaan vakavasti ilmatoriskit ja muutokseen sopeutumisen. Kestävä kaupunkiympäristön kannalta viheralueilla ja muilla viherpeitteisillä alueilla on hyvin monia hyötyjä kuten tulvien ehkäisy ja pienilmaston säätely esimerkiksi helleaikoina. Lähiluonto myös tukee ihmisten terveyttä ja hyvinvointia monin eri tavoin. Nykyisten asuinalueiden tiivistäminen ja asukasmäärän kasvu lisäävät viheralueiden käyttöpainetta. Strategisten tavoitteiden toteutuminen ja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

kaupunkirakenteen tiivistyminen edellyttävät viheralueverkoston tietoista ja tavoitteellista suunnittelua, tiedon tuottamista viheralueverkoston ominaispiirteistä ja laadusta, sekä viheralueverkoston seurantaa. Vuonna 2023 tuotettiin viher- ja virkistysalueiden määrällisiä mittareita, tulevaisuudessa on tavoitteena täydentää seurantaa laadullisilla mittareilla.

Kaavoitettua viher- ja virkistysaluetta on koko kantakaupungin alueella keskimäärin 202 neliometriä asukasta kohti. Kantakaupungin alueella tavoitteellisen asukasmäärän kasvun seurauksena kaavoitettujen viheralueiden määrä asukasta kohti tulee pienenemään vuoteen 2040 mennessä noin 22 prosenttia, sillä viheralueiden lisäämiseen lähellä asukkaita on vain vähän mahdollisuuksia. Tämä tarkoittaa sitä, että olemassa olevien viheralueiden käyttöpaine tulee selvästi lisääntymään ja edellyttää viher- ja virkistysalueiden ekologisen kestävyuden turvaamista sekä kehittämistä.

Kaupunkiympäristön tilanneseurannan tietosisältöä on tarkoitus täydentää käynnistämällä vuoden 2024 aikana karttapohjaisen kävely-ympäristöjen seuranta- ja arviointimittarin toteutus. Mittarityö pohjautuu kaupunginhallituksen hyväksymään Kävelyn ja kaupunkielämän ohjelmaan (KH 12.9.2022), jonka yhtenä toimenpiteenä luodaan ajantasaisia tilannekuvia käveltävyyden edellytyksistä ja kaupunkitilan käytöstä.

Pohjois-Tampereelta raportoidaan vuosittain seurantatietoa väestömäärän ja rakentamisen nykytilasta sekä kehityksestä. Palvelutietoja seurataan koulujen ja päiväkotien osalta. Pohjois-Tampereen strateginen yleiskaava kuulutettiin lainvoimaiseksi 25.11.2022. Lisäksi voimassa ovat aiemmin laaditut yleiskaavat. Aitolahti-Teisko rantayleiskaava (1994) koskee laajasti ranta-alueita. Osayleiskaavoja on laadittu Nurmi-Sorilan (2016), Sisaruspohjan (2016), Teiskon kirkonseudun (1999), Terälahden (1996), Velaatan (1997) ja Kapeen alueelle (1997). Nurmi-Sorilan osayleiskaavan tarkistaminen Sorilanjoen eteläpuoliselle alueelle käynnistettiin 2022. Kaava on luonnosvaiheessa ja tavoitteena on kaavaehdotuksen hyväksyminen vuoden 2024 loppuun mennessä.

Pohjois-Tampereen alueella asui (28.11.2023) 4 236 henkilöä, mikä on noin 80 asukasta vähemmän kuin vuonna 2021. Asukasmäärän laskua on tapahtunut tasaisesti vuodesta 2015 lähtien. Väestö on vähentynyt vuosien 2019 ja 2023 välillä noin 2,5 prosenttia.

Valmistuneiden asuinrakennusten määrä on vuonna 2023 hieman suurempi kuin vuonna 2021. Laskua on kuitenkin tapahtunut vähän vuoteen 2022 verrattuna. Vapaa-ajanrakennuksia on valmistunut vuonna 2023 selvästi vähemmän kuin vuosina 2021 ja 2022. Uudisrakentamisen rakennuslupien määrä on laskenut vuodesta 2021 vuoteen 2023. Rakentamishalukkuuden vähenemisen syynä lienee yleinen rakennuskustannusten ja lainankorkojen nousu.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Vuonna 2023 syyskuun loppuun mennessä oli tehty yhteensä 18 myönteistä suunnittelutarve- tai poikkeuslupapäätöstä. Näistä 12 oli lomarakennuksen käyttötarkoituksen muutoksia vakituiseen asumiseen. Lupapäätösten määrä on tavanomaista tasoa, vuoden 2022 alhaista lupamäärää lukuun ottamatta, mutta huomattavaa on lomarakennusten käyttötarkoituksen muutoksia koskevien hakemusten lisääntyminen Pohjois-Tampereen strategisen yleiskaavan saatua lainvoiman. Lupaharkinnassa käyttötarkoituksen muutokset perustuvat Pohjois-Tampereen strategisen yleiskaavan tavoitteisiin. Strategisen yleiskaavan hyväksymisen yhteydessä aiempia oikeusvaikutteisia ranta- ja kyläosayleiskaavoja ei ole kumottu.

Pirkanmaan ELY-keskus on valittanut kahdesta poikkeamispäätöksestä. ELY-keskuksella on valitusoikeus ainoastaan alueilla tai kohteilla, joilla on arvojen perusteella valtakunnallista tai huomattavaa maakunnallista merkitystä sekä erityislakiperusteisesti muun muassa liikenteen, luonnonsuojelun tai vesien suojelun ja tulvasuojelun perusteella. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan Pohjois-Tampereen strategisen yleiskaavan ja voimassa olevien aikaisempien kaavojen ohjaus ovat ristiriidassa kyseisten poikkeamispäätösten osalta.

Päiväkotien ja koulujen oppilasmäärät ovat pysyneet melko vakaina vuosina 2020 –2023. Neljän vuoden seurantajaksolla nähdään kuitenkin, että koulujen oppilasmäärä on laskenut noin 60 oppilaalla. Eniten ovat laskeneet esiopetuksessa ja alakoulussa olevien lasten määrät. Esiopetuksessa oli 25 oppilasta vähemmän vuonna 2023 kuin vuonna 2020 ja alakoulussa noin 30 oppilasta vähemmän. Koulukyyditysten piirissä olevien oppilaiden määrä on laskenut vuosien 2021 ja 2023 välillä Kämmenniemessä noin 30 oppilaalla. Kämmenniemessä on vähentynyt bussikuljetusten piirissä olevien oppilaiden määrä. Terälahden ja Sorilan kouluissa koulukuljetusten piirissä olevien oppilaiden määrä on pysynyt vakaana. Huomattavaa on, että kuljetusoppilaiden määrä ei vähene lukumääräisesti samaa tahtia oppilasmäärän kanssa. Koulumatkat ovat hajanaisen asutusrakenteen takia pitkät, vaikka asutus keskittyisikin strategisen yleiskaavan edullisuusvyöhykkeille.

Nurmi-Sorilan osayleiskaavan tarkistaminen ja sen toteutuminen asemakaavoituksen myötä muuttaa Pohjois-Tampereen yhdyskunta- ja palvelurakenteen painopistettä. Nurmin rakentumisen myötä siitä tulee Kämmenniemen tapaan paikalliskeskus, johon palvelut ja asuminen jatkossa vahvemmin tukeutuvat. Sosiaali- ja terveystalvet ovat siirtyneet Pirkanmaan hyvinvointialueen hoidettavaksi vuoden 2023 alussa, joten palvelujen tietojen päivitys on päättynyt toistaiseksi Pohjois-Tampereen seuranta -raportilla.

Tiedoksi

Mikko Nurminen, Teppo Rantanen, Lauri Savisaari, Pia Hastio

Liitteet

1 Liite YLA 16.1.2024 Kaupunkiympäristön tilanneseurannan raportointi vuodelta 2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 19.1.2024 kaupungin internetsivuille
www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 18.1.2024

Tampere
18.01.2024

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§5

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaista huomautusta tai huomion kiinnittämistä (Varhaiskasvatuslaki 63 § 2 mom.)